

komme til et praktisk Resultat, om det end ikke var saa betydeligt som det, Lovforslaet gaar ud paa, da deler jeg fuldkommen det Nøst; men naar saa det ærede Medlem henviser os til Loven af 10de Marts 1879 og gjør gjældende, at Folkethinget jo dengang vedtog denne Lov og følgerig mente, at det derved udrettede Noget, saa tillader jeg mig desuagtet — jeg var ikke dengang Medlem af Folkethinget —, at betvivle, at alle de, der stemte for Loven, mente, at de Foranstaltninger, der bleve truffe ved denne Lov i den indskrænkede Skikkelse, hvori den saae Lyset, vilde komme til at øve negen Virkning, men hvad der er langt mere afgjørende, er, at Erfaringen har vist, at de ikke øvede den allermindste Virkning eller udøvede ialtsald saa godt som ingen Virkning; thi af de hundrede Lufinde, som bleve tilbudte Kommunerne tillaans, bleve kun 14,000 Kr. benyttede. Det er det Faktum, der foreligger, og naar man nu opfordrer os til at gjentage dette Forsøg og gjentage et saadant Tilbud, saa siger jeg, at selv om man dengang kunde gaa til det som et Forsøg, kan man ikke tillægge et saadant Forsøg den allermindste Betydning, naar Forsøget er bristet saa fuldstændigt, som det bristede dengang. At der skulde være kommet mere ud af Sagen, dersom den var bleven henvist til et Udvalg, tvivler jeg om efter de Anskuelser, der ere blevne fremsatte fra den modsatte Side. Vi vilde maaske kun have gjort flere Forsøg, som vilde have faaet den samme praktiske Virkning. Det kunde vi maaske være komne til, og jeg skulde gjerne være gaaet med til saadanne Forsøg, thi hvorfor skulde man ikke det? Om ethvert Forsøg kan man jo sige, at det jo er muligt, at det kan lykkes, eller at det vil øve nogen Virkning, men udover den Art tvivlsomme Forsøg ville vi ikke være komne med de ærede Medlemmer efter de Anskuelser, der ere udtalte, og udover saadanne tvivlsomme Forsøg vilde vi ikke være komne med Regjeringens Indvilgelse, thi saavel den høitærede Regjering, som de ærede Medlemmer vedtjende sig jo som deres Hovedgrundsetning, de staa paa, det Grundlag, at Staten maa ikke lukke sin Kasse op, ialtsald ikke paa nogen Maade, som har noget Videre at betyde. Det er den Grundsetning, som de have, da Byrden skal vedblive at hvile paa Kommunerne. De ville være med til Opmuntring af Lovparagrafer ved at estergive Formaliteter, i det allerhøieste ved at give Regjeringen Tilladelse til at yde Tilflugt til insolvente Kommuner, men udover dette har jeg ikke hørt nogen Billighed fra de ærede Medlemmers Side, og saadanne Foranstaltninger fra Statens Side tror jeg ikke, at Lovgivningsmagten ret godt kan være bekendt at møde med. Lovgivningsmagten bør ikke sige: Her

møde vi med en Lov, som har til Hensigt at træffe Foranstaltninger i Anledning af den Nød, der hersker for Tiden, naar det Indtryk, en saadan Lov maa gjøre, og det kan ingen skule for sig selv, maa være det, at Lovgivningsmagten byder os Stene for Brød.

Nimestad. Til det ærede Medlem fra Nørre-Sundby (Suel) skal jeg blot bemærke, at naar han mente, at jeg ikke havde begrundet, hvad jeg havde udtalt om det Principstridige i § 6, og det Uheldige i den Maade, hvorpaa den søgte at indføre et nyt Princip i Lovgivningen, saa ligger det, som allerede bemærket af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) uden Tvivl deri, at det ærede Medlem ikke var tilstede under mit første Foredrag, da jeg begrundede det, eller ogsaa maa jeg antage, at jeg paa Grund af en Forkjælelse, som jeg idag er belempret med, ikke har kunnet tale saa høit, at det ærede Medlem har kunnet forstaa, hvad jeg sagde. Naar det ærede Medlem iøvrigt bemærkede, at det ikke var Kommunerne, men Staten, der havde denne Forpligtelse til at komme dem til Hjælp, som paa Grund af de ekstraordinære uheldige klimatiske Forhold ere komne i Trang, saa blev det ærede Medlem ganske Bevistet skyldig for denne Paastand. Under alle Omstændigheder maa han erkjende, at, hvis det er Staten, der har denne Pligt og skal fyldestgjøre denne Pligt, maa det ogsaa ske paa den Maade, at Staten opfylder den gennem sine Funktionærer paa en saadan Maade, at den kan udøve en virksom Kontrol med, hvorledes Understøttelsen bliver brugt; man kan ikke i den Henseende være voldgiven de enkelte Kommuners Uskaarlighed. Derved den ærede Forslagsstiller (Tauber), maa det være mig tilladt at sige, at det er vistnok en fuldkommen Misforstaaelse, naar han gjentagne Gange har villet gjøre gjældende, at der af den Omstændighed, at der kun blev laant 14,000 Kr. i Genhold til den Bestemmelse, der svarer til § 5 i dette Udkast, skulde kunne udledes et Bevis for, at Loven ingen Betydning har; det kan man aldeles ikke. Dersom Loven alene bestod af § 5, saa vilde det være meget rigtigt og have en Del paa sig; men det gjør den slet ikke, den har jo en Mængde andre Bestemmelser, og disse kunne jo have haft deres fulde praktiske Anvendelse, det ved det ærede Medlem ikke, uagtet Kommunerne ikke i et større Omfang have gjort Brug af § 5. Grunden dertil kan jo nemlig være den, at der ikke hos Kommunerne har været Trang tilstede til at skaffe sig yderligere Midler til at fyldestgjøre de Formaal, som de foregaaende Paragrafer i Loven anvise, eller ogsaa maa det have ligget i, at Kommunerne ikke have villet fyldestgjøre de Formaal,